VII. évfolyam Zombor, csütörtök 1888. évi november hó 1-én. **88. szám**

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptanítóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.
Szerkesztőség: Gromon- és Zrinyi-uteza sarkán.
Kiadóhivatal: Csendes-uteza TOTH-féle ház.

Mindszentek estéjén.

Most, mikor a természet is kivetkőzik pompájából, a berkek, erdők dalai elnémulnak, a rét virágai elhervadnak és minden, minden oly gyászos képet ölt, — most üli a keresztény emberiség is a mulandóságnak, a kegyeletnek ünnepét.

Szomoru napja ez az évnek, de mégis jól esik az emberi szivnek foglalkozni kedves emlékeivel is. Mert hiszen e gyarló életen át mindenkinek volt valakije, kit szeretett, kit nem tudott elfeledni, de a kit a kérlelhetlen sors az élők sorából kiragadott.

Szülő, testvér, rokon, jóbarát, — egyiket-másikat ezek közül mindenki elvesztett már ez életben, de emlékük él, mert a szeretet kioltathatlan, örök láng, mely minden emberi keblet megvilágit.

És az emlékezetnek, a kegyeletnek, eme magasztos erényeknek egy külön napot szentelt a vallás. — Öltsünk hát gyászt és boruljunk le kedveseink sirhantjaira, ejtsünk egy—egy könyeseppet szeretteink hamvaira!

Ők már végig szenvedték a földi életet, ezt a purgatoriumot. Egyiknek hosszabb, a másiknak rövidebb idő volt erre kiszabva, de végre megnyugodtak már. Mi, a kik még isten tudja meddig küzdünk és szenvedünk, oly szivesen gondolunk reájuk, az ő nyugodalmukra, de másrészt a mulandóság fájó gondolata is föltámad bennünk és fülünkbe csendül a sors szava: „memento mori.“

A temető megnépesül, a sirhalmokon mécsek lobbannak föl, virágok diszlenek, a harangok mélabúsan konganak, zúgnak. Milyen megható kép! Ez mind a kegyelet adója, akár a szivben van annak alapja, akár a hiuságban.

Mert az ember soha sem tisztul meg attól a portól, mely már az első ember lelkére lerakódott.

De az elhunytak megérdemlik az emlékezés eme jeleit, bárhonnét erednek is. Náluk örök béke van, ők mindannyian testvérek, az örök dicsőség, a tiszta és szent igazság és a boldogság csak az ő birodalmukban élnek. És mi visszatérünk minduntalan arra a gondolatra, mert mi mindezeket nélkülözzük, pedig érezzük, hogy sóvárog utána lelkünk.

Igen, mi is a dicsőség, igazság és az ismeretlen boldogság ködképét hajhásszuk. Küzdünk folytonosan, testvér testvér ellen, nemzet nemzet ellen forditja fegyverét, de az egyes pillanatnyi jóléte mindenkor ezrek szenvedésén szerezhető csak meg. És a boldogság mindig csak ismeretlen marad, azt nem tudjuk elérni soha, az csak futó lidérez marad, melynek fénylő alakját látjuk kiemelkedni a jövő ködéből, de a mint közeledünk feléje egy lépéssel, az egy lépéssel távozik, és mi azért mégis megyünk utána, üzzük, kergetjük szüntelen, mig végre a sors belekiált nagy munkánkba, hogy: elég! És akkor odatérünk mi is, a hol minden oly eszményi: a dicsőség, igazság, szeretet, béke és a mit itt a földön nem érhettünk el, ott elérjük a boldogságot.

Gyujtsuk meg hát a kegyelet mécsét kedveseink sirhalmán, világositsuk meg poraikat és áldozzunk pár perczet emlékűknek.

Jól esik a szivnek a nagy szomoru küzdelemben egy pillanatra lerázni a földi gondokat, és elmerengni a pislogó mécs halvány világán, a melynek élete is oly rövid csak, mint a miénk.

És ha a mulandóság gondolatába merülünk, ne feledjük, hogy csak az szabadit meg bennünket a hosszú küzdelmektől, az lesz sajkánk kikötője.

De gondoljunk e napon mindenek fölött az elhagyott árvákra és a gyámoltalan szegényekre, a kiknek legterhesebb a földi pálya.

Mentsük meg őket lehetőleg a zordra vált természet bosszujától! Ennek a megemlékezésnek van a legszebb fénye.

Emlékezzünk a halálra és éljünk ugy, hogy utódaink se sajnálják ez emlékezést majdan a mi sirunk fölött.

Vigasztaljon bennünket a hit, hogy miként a természet hervadását uj virulás fogja követni, úgy be fog következni a föltámadás hajnala, amikor ismét viszontláthatjuk szeretteinket, a kik most ott nyugosznak a néma hantok alatt.

Gyúljon ki a kegyelet vigasztaló mécse!

A városok emlékirata.

Lapunk mult számában megemlékeztünk a törvényhatósági joggal felruházott városok küldötteinek értekezletéről, melyet a regále-megváltás ügyében tartottak a napokban Budapesten.

Ez alkalommal határozatba ment, hogy a pénzügyi, ügyszintén a belügyi miniszterhez kérvényt intéznek, mely lényegében a mellett szóljon, hogy a regále-megváltási javaslatban foglalt intézkedések ne terjesztessenek ki a törvényhatósági joggal felruházott városokra.

A kérvény szerkesztésére — mint annak idején emlitettük — egy albizottságot küldött ki az értekezlet. Ez elkészülvén, az értekezlet elfogadta azt egész terjedelmében, de egyszersmind elhatároztatott, hogy nem mint k é r v é n y, hanem mint e m l é k i r a t terjesztetik az föl.

Az emlékirat szövege a következő:

A nagyméltóságu m. kir. pénzügyminiszter ur által az italmérés rendezése s megváltása tárgyában legközelebb két törvényjavaslat nyujtatott be, a melyeknek különösen a jogosultak kártalanitásáról szóló része leginkább a törvényhatósági városok érdekeit sulyosan érintvén: az ellen kénytelenek vagyunk felszólalni a következő indokoknál fogva:

I. Általában véve nem tarthatjuk igazságosnak a törvényjavaslatot, a törvényhatósági városokra nézve pedig még csak meltányosnak sem, sőt nagy mértékben károsnak kell azt elismernünk, mert:

1. Talán bizonyitásra sem szorul azon körülmény, hogy a regalejog olyan javadalmat képez, melynek jövedelme s igy értéke a viszonyok fejlődésénél fogva évről-évre növekedik, melynek állaga még az ingatlanoknál is biztosabb, mert elpusztithatlan, az elemi csapásoknak és egyéb veszedelmeknek annyira kitéve távolról sincsen, fentartása és gyarapitása ügyszólván költségbe is alig kerül.

Az állam ezen biztosan jövedelmező javadalmat oly

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Halottak napján.

(H. von Gilm.)

Tépj rezedát, tépj piros őszi rózsát,
Legyen ma vélük ékes asztalom!
S beszélgessünk ismét a szerelemről,
Miként májusban — egykoron.

Oh nyujtsd kezed! Hadd lássák, nem törődöm!
Nem én, hadd lássák hogy' szorongatom.
S forditsd felém oly nyájasan orcádat,
Miként májusban — egykoron.

A holtaké e nap az esztendőben.
Fény és virág van a sirhantokon:
Jövel, jövel szivemre, légy enyém hát,
Miként májusban — egykoron:

Révész Ernő.

Janó.

Nem lehetetlen, sőt valószinű, hogy Mátének, Jánosnak vagy Jakabnak is hivják a szegény jámbort, kiről irni akarok, de mi most avval ne törődjünk. A magyarnak minden tót Janó nevet visel. Ezen eljárás ugyan se nem szép, se nem méltányos, de hát a magyar nyelvszokás, úgylátszik, semmibe sem veszi a méltányosságot vagy az udvariasságot, sőt Janó iránti lenézésében még anynyira is megy, hogy egyik legelterjedtebb közmondásainkban kereken kimondja. „A tót nem ember.“

Igazságtalanok vagyunk, ha azt állitjuk, mert Janó nem holmi közönséges megvetendő ember, sőt ellenkezőleg ő nagy úr, aki Szvatopluktól származtatja le magát; sőt, ha akarja, e tekintetben még tovább is mehet. Mióta ugyanis Dankovszky világosan kimutatta, hogy Ádám és Éva a paradicsomban tótul beszéltek s igy szükségképen tótok voltak, úgy hiszem, a világfolyamatnak minden elfogulatlan képviselője be fogja látni és kétségen kivülinek tartani, hogy mi tulajdonképen valamennyien Janók vagyunk s csak másnak adjuk ki magunkat, mint a minek bennünket az isten teremtett.

A zord kárpátoknak vadregényes vidéke Janó hazája. S Janónak itthon az ő szép Tóciájában (Liptó, Szepes, Turóc, Trencsén) igen jó dolga van, mert majd minden évben van ott nyár és majd minden nyáron megterem az árpa és a zab, úgy hogy zabkenyérben nem szükölködik. A burgonya pedig, mely másutt csak a pecsenye mellett mer jelentkezni az emberek asztalain, Janónál büszke önnállóságban egyedül lép fel és tölti be mindenhatóságában Janó étlapját.

E földön, melyet Isten annyira megáldott s melynek éghajlata mellett egész éven át kemény marad a szalonna (már a kinek van), születik és éli világát Janó, nagy Szvatopluk büszke utódja. És be kell vallanunk, Janó szép gyerek, de csak addig, mig az „égett vizzel“ (pálinka) meg nem keresztelték. Csakhogy a tavasz Janó hazájában rövid s az az ifjuság is, Janó gyorsan öregszik s ha aztán széles karimájú zsiros kalapjában bő saruiban, beesett arcal messze vidékre vándorolni megy s hozzánk is elvetődik egy-egy drótos tót alakjában, — akkor bizony semmiben sem emlékeztet bátor őseire.

Vándorútra Janó mindenesetre megy, mert a szarmád-nomád vér, mely ereiben pezseg, nem engedi őt otthon nyugodni és Janó utazik, addig-addig utazik, mig egyszer csak azon veszi észre magát, hogy az egész országot bejárta. Minduntalan új meg új alakban jelenik meg mindenütt, hogy szolgálva uralkodjék.

Mindenek előtt Janó született fuvaros, ki konkurrál minden vasuttal s 5 kis gebejével vállalkozik a terhet akár az ország másik szélére elszállitani. Azután Janó még született házaló is, egy mázsa üvegtáblát vállaira véve, elvállalja azon czivilizatori működést, hogy a falú házainak betört ablakait reparálja meg s igy megvédje a gazdát a hidegtől.

De Janó művész is egyszersmind mindabban, a mi dróttal van összekötve (kivéve a távirdászatot). Eme hazai házi iparnak utat tört az egész monarchiában s e tekintetben elévülhetlen érdemei vannak. Sőt még született „épitész“ is a mi emberünk, illetve annak nemzetsége, mert alig találunk az országban nagyobb épitkezést, a hol az ő fáradhatlan kezemunkáját (a malter és tégla hordozás nemes művészetét) nem használják.

Végül Janó született ezermester; megtesz mindent, a mit egy tót becsülettel elvégezhet: mint utczasöprő elegantiával és izléssel, sőt büszkén tartja kezében nagy ecsetjét; mint házi-szolga intelligentiával dobja ki a reá bizott patienseket stb., stb.

Nemzetiségre nézve Janó Magyarországban tót, Kaliphorniában bizonyára kinai volna és Ia—No volna a neve. S valamint a kinai ott, ugy Janó nálunk csöndben nagy hóditásokat s állandó foglalásokat tesz. Egészen észrevétlenül sompolyog be társadalmunkba, nem egy iparágat monopolizálva, és a meghódoltból hóditó urának az ura lett. S ha Janó ily módon a társadalomba egyszer befészkelte magát, onnan többé ki nem irtható. A mit egyszer megragad, azt többé el nem eresztí, és a kiméletlen, de találó magyar közmondásnak igaza van, midőn azt mondja, hogy „Adj a tótnak szállást, ki ver a házból.“ Azért nem ritkán láthatni Janót — persze vén korában, — mint gazdag embert s háztulajdonost. Fiát már többé nem Janónak, hanem Jánosnak hivják. A gymnáziumban mindig az első diák, az egyetemen nem mulaszt el egyetlen egy előadást sem. A legszivósabb ügyvédek, a legszekántabb tanárok (és különösen ezek, mert a „filozopteri“ pálya iránt nagy előszeretettel viseltetnek), a legkiismeretesebb bírák, a legjámborabb papok s a legzsugoribb egyháznagyok az ő véréből származnak. S ha a szegény kigunyolt s megvetett Janó az alacsony porból feltekint e nagy urakra, kik nagy fatalmuknak daczára a mély „a“-t kimondani nem tudják és arról örök időre felismerhetőkké maradnak, akkor valami nemzeti büszkeség féle érzés duzzasztja fel puliszkán és krumplin táplált kebelét — s ha netán ismeri nagy ősének históriáját, azt öntudattal hirdeti: Szatopluk, meg vagy boszulva!

Cz. L. J.

papirosokkal kívánja kártalanitani, melyeknek értéke és jövedelme hullámzásoknak, sőt esetleg lényeges csökkenésnek van kitéve, míg az általa átvenni szándékolt javadalom csonkitatlanul feumarad s ily módon a regáletulajdonosok hasonló értéket még részben sem nyernek.

2. De sérelmet és nagy károsodást rejt magában a törvényjavaslat azon intézkedése is, mely szerint a kártalanitás alapjául az 1882. évi január 1-től számitandó öt évi átlagos jövedelem, illetve ennek adója szándékoltatik felvétetni, mert ily módon ama javadalom nem a jelen, tehát valódi állapotnak megfelelő, hanem ennél sokkal csekélyebb érték után váltatik meg.

A regale jövedelme ugyanis az utóbbi egy pár év alatt a városoknál nagyobbrészt igen tetemes emelkedést mutat, p. o. Debreczen sz. kir. városnál — a koresmáltatást ezuttal számitáson kivül hagyva — a pálinkaregále bérlete az 1882. évben 25,000 frtról 35,000 frtra, 1888-ban 47,300 frtra, a borregále pedig 1885-ben 10,000 frtról 16,000 frtra, 1888-ban 25,000 frtra emelkedett, a kezelési és egyéb költségek nélkül, tehát a tjavaslat szerint csak Debreczen városnál csupán a pálinka- és borregáléra nézve az állam a mai tényleges állapot szerint több mint 26,000 frt évi jövedelemnek megfelelő tőkevagyon birtokába teljesen ingyen fog jutni — eltekintve azon jövedelemtöbblettől, mely jövőben a viszonyok fejlődése által mindinkább fokozódni fog és ugyanily eset, sőt még tetemesebb jövedelem és tőkevesztség mutatkoztak más városoknál is, mint Szabadka, Temesvár, Pozsony, Komárom, Selmecz és Bélabánya városoknál.

3. További sérelmes intézkedése a törvényjavaslatnak az, hogy a kiszámitott évi átlagos jövedelemből kezelési és egyéb költségek czimén 15 százalék kivétel nélkül levonatni czéloztatik s kártalanitási összeg gyanánt az ily módon fenmaradó jövedelem huszszorosa vétetik.

Köztudomásu dolog, hogy ezen javadalom rendszerint bérbeadás utján tétetik jövedelmezővé s ily módon — különösen a városoknál — a kezelés személyzetszaporitással és költséggel nincsen egybekötve s oly vámoknál, hol a kezelés házilag vitetik, semmi esetre sem emésztik fel a jövedelem egy ötöd részét, hasonlóképen s legnagyobb részénél költség nem fordult elő és a hol előfordult zárszámadással igazolható, hogy még a jövedelem 2 százalékát sem haladja meg. A borregále-jövedelem pedig a közelebbi időben a bor- és húsfogyasztási adók beszedésére szervezett hivatal kezelése alá van utalva s igy ennek kezelési költségei az emlitett adók terhére esnek.

4. Kifogás alá vehető még a törvényjavaslatnak azon intézkedése is, mely szerint a kártalanitás összegének megállapitása a kir. adófelügyelővel való egyezkedésre bizatik, melynek nem sikerülése esetében az elhatározás joga második és utolsó fokban a pénzügyminiszternek hagyatik fenn.

Ismeretes dolog, hogy az ilynemü alkudozásoknál a pénzügyi kormányzat közegei utasitásokhoz vannak kötve, a melytől teleletre vonás nélkül el nem térhetnek s az ilyen alkudozások eredményén hihetőleg mit sem fog változtatni azon körülmény, hogy a felett utolsó fokban kizárólag magának az egyik érdekelt félnek, az államnak képviseletében a pénzügyminiszter biráskodik.

Kivánatos volna tehát, hogy a megváltási összeg megállapitása iránt folytatandó egyezkedés felett az utolsó fokban az érdekelt feleken kivül álló valamely fórum p. o. a pénzügyi közigazgatási bíróság, határozzon.

(Vége köv.)

Megyei s helyi hirek.

* **Kitüntetés.** A hivatalos lap vasárnapi száma közölte a legfelsőbb kéziratot, melylyel **Vukicsevics Péter** Zombor sz. kir. város első tanácsnokának és helyettes polgármesterének, sok évi sikerdús szolgálatáiért a koronás arany érdemkereszt lőn adományozva. — A köztiszteletben álló férfiú e jól megérdemelt kitüntetés kapcsán számos oldalról meleg ovációkban részesült. Mi is részt veszünk a kezelismeresben, és Vukicsevics úr kitüntetése fölötti őszinte örömünket csak az a bosszantó tudat csökkenti, hogy a főispán ezzel a kitüntetéssel megint csak bakot lőtt. — Tudjuk ugyan, hogy az adományozásokat nem a főispán, hanem a miniszter terjeszti Ő Felsége elé, — de a minister csakis a főispántól szerzi informacziót. Annál nagyobb ügyetlenség volt tehát a főispán részéről egy előkelőbb állásu diplomatikus tisztviselőt, pláne negyven éves jubileuma alkalmából, nem pl. a Ferencz-József-rend lovagkeresztjével, hanem csak a koronás arany érdemkereszttel való kitüntetésre ajánlani. Ez a kitüntetés körülbelül olyan forma, mint ha a főispán úr annak idején, az ő rangjának megfelelő Lipótrend helyett csak a vaskoronarend III. osztályát kapta volna. Mert ha uzus az, hogy főszolgabirák, gymnásiumi igazgatók, közgazdasági előadók stb. Ferencz-József rendet kapnak, méltányos és illő dolog lett volna Vukicsevics úr számára is azt hozni felterjesztésbe. Nem látjuk tehát e kitüntetésben a jól megérdemelt arányt. — A dologról eszünkbe jut egy csinos kis história. A mult évtizedekben az orosz czár az egyik Dumasnak az orosz szt. Anna-rend érmét adományozta. A nagy férfiú hordozta is büszkén az érmet, mindaddig, mig elökelő oroszok fel nem világositották arról, hogy ez a kitüntetés tulajdonképen nem valami nagy elismerést képez, mivel ez őt egy rangba helyezi a cári udvarnak alsóbbrendü hivatalnokaival, a kik szintén megszokták kapni a szent-Anna érmet. Dumas erre kapta magát, bepakkolta, és visszaküldte a medáliát Szent-Pétervárra. Posta fordultával aztán megérkezett az orosz császári ház miniszterének udvarias bocsánatkérő levele, és ezzel együtt, a szent Anna rend II. osztályú, (commandeur) keresztje. — Talán Vukicsevics úrnak is igy kellene eljárnia?!

* **Kinevezés.** Varga László a szabadkai kir. törvényszékhez irnokká neveztetett ki.

* **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminister Paulik Géza titeli kir. jb. végrehajtót Titelről a palánkai kir. járásbirósághoz helyezte át.

* **Tanárválasztás.** A bajai polgári iskolaszék a rajztanári állásra ideiglenes minőségben a bajai születésü Ruppert Antal, tatai algymn. tanárt választotta meg.

* **Az ujvidéki cognacgyár.** Az ipar. és kereskedelemügyi m. kir. minister, Adamovits Sándor ujvidéki nagykereskedőnek cognac-gyára részére az állami gyár-kedvezményt megadta.

* **Nyugdijba vonuló biró.** Baky Gedeon szabadkai törvényszéki biró beadta nyugdijazása iránti kérvényét.

* **Bankett.** A szabadkai ügyvédi kar f. hó 25-én este a „Bárány" szálló disztermében bankettet tartott a collegialis szellem fejlesztése czéljából. Részt vettek abban ügyvédek és ügyvédjelöltek — összesen 32-en. A bankett a legkedélyesebb hangulatban folyt le.

* **Ünnepeltetés.** Vukicsevits Péter városi tanácsnoknak az Ő felsége által adományozott koronás arany-érdemkeresztet tegnap délelőtt adta át Sándor Béla főispán a rendkivüli közgyülésen. — A kitüntetett férfiú tiszteletére ugyancsak tegnap déli 1 órakor diszebédet rendezett a városi tisztikar az Elefánt vendéglő ujonan átalakitott szinházi éttermében.

* **Elvi határozat iparügyben.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium legutóbb hozott elvi jelentőségü iparügyi határozatában azt mondotta ki, hogy a bádogos-iparosok nemcsak a háztető bádogesatornáinak, hanem ezzel kapcsolatosan a ház zsindelytetőzetének a befestését is elvállalhatják, mert az ipartörvény 48. §-ában foglalt rendelkezés erre nézve jogot ád.

* **Baján** szegény iskolás gyermekeket segélyző egyesület van alakuloban, melynek, mint a kolozsvári és kalocsai hasonló egyleteknek is célja lesz: a szegény iskolás gyermekeket — különösen ruhával — rendszeresen segélyezni.

* **Novemberi kinevezések** a hadseregben. A m. kir. 6-ik honvéd féldandárnál: ezredessé Kránitz János, Századossá Dancs Zsigmond, Treszniesk István és Foltz Lajos. Hadnagygyá Báthory László, Buday Jenő és az 5. féldandárnál Millasevics Jenő. — I. oszt. ezredorvossá dr. Sági Samu. — A m. kir. esendőrségnél: Kálló Antal főhadnagygyá. — A cs. és kir. 23-ik gyalogezrednél: Gold Károly lovag, ezredes, volt ezredparancsnok, táborrnokká. Rogulic Miklós százados a 29. gyalogezredben őrnagyi ranggal a 23. gyalogezredhez. Főhadnagygyá Bikár Emil hadnagy az ezredben. Babić Frigyes és Richard hadnagyok a 86. gyalogezredben. Hadnaggyá Mayer Albert, Kloyber Lajos és Mattachich Béla hadapród tiszthelyettesek az ezredben. Polák Gábor I. oszt. százados a 23. gyalogezredtől 37. számu és Mildner Rajmond a 93. sz. gyalogezredtől a 23. gyalogezredhez. Dr. Valerián Zsigmond II-od osztályu ezredorvos I. osztályuvá és egyszersmind az 5-ik számu huszárezredhez lett áthelyezve.

* **Törvényszéki csarnok.** A zombori kir. járásbiróságnál folyó s lapunk egy mult számában jelzett Popovits Boskó-ügyben október hó 30-án ismét tárgyalás tarttatott, mely alkalommal a Schmelcz Fülöp által tett följelentés tárgyában hivatkozott tanúk lettek kihalgatva, nevezetesen Czvetkovits Kosztа, Czvetkovits Pál, s dr. Michájlevits István s Piszárovits János. Az előbb emlitett három tanú ez évi augusztus hó 27-én Bezerédy Béla s vádlott társaságában a Szabadka-féle sörecarnokba akart menni esti 11 órakor, midőn Schmelcz Fülöp, id. Mráva András, Habram József, Piszárovits s neje társaságában az uteza tulsó oldalán jöve élénk beszélgetés közben beszéltek el a bezdáni vásár élményeit, s e közben Schmelcz e kifejezést használta: „üsd!" Az uteza másik oldalán levő társaság e kifejezést magára értette s legott körülvette Schmelcz Fülöpöt, kit Bezeredy megfenyegetett, hogy répává aprítja. A Popovits Boskó társaságában volt tanuk csak annyit tudnak, hogy valaki Schmelcz Fülöpöt megütötte, de hogy ki volt a tettes, — ők nem látták. Ellenben Piszárevits fölismeri a tettest a jelenlévő Popovits Boskóban alakjáról s hangjáról s eskü alatt vallja, hogy ő ütötte le. — Magánvádló képviselője a tanukihallgatás befejezte után vádját Bezerédy Béla ellen visszavonja s vádlott védője tanuként leendő kihallgattatását kéreImezi. — Az eljáró kir. járásbiróság fölolvastatja Pap József beadványát, melyben az Popovits Boskó ellen vádját visszavonja. Mindezek folytán Bezerédy Béla kihallgattatása czéljából uj határidő fog kitüzetni, melyen egyszersmind itéletihirdetés is leend.

* **Hirtelen halál.** Halbróhr Móricz szabadkai földbirtokost a napokban szélhüdés érte sétája közben az utczán. Mire orvos érkezett hozzá, már kiszenvedett a szerencsétlen.

* **Zentán** dr. Kuthy Józsefné, a volt gymn. igazgató nejének holttetemét a mult héten exhumálták és az ottani róm. kath. temetőből Székesfehérvárra szállitották.

* **Esküvő.** Dr. Kunt Frigyes soproni ügyvéd a napokban eskődött örök hűséget Schneeberger Aranka kisasszonynak, Schneeberger János ujverbászi evang. lelkész kedves leányának.

* **Eljegyzés.** Reich Vilmos bajai nagykereskedő jegyben jár Obláth Sárika kisasszonnyal, Obláth Mór földbirtokos kedves szép leányával.

* **Eljegyzés.** Szamek Ferencz m. kir. áll. vasuti altiszt eljegyezte Mucsi Tobiás szabadkai kisdedóvó kedves leányát, Mucsi Szeréna kisasszonyt.

* **Megmentett öngyilkos-jelölt.** Budai Katának hivták, szolid, jámbor mivelője volt a gastronomia igen hálás művészetének, a mennyiben egy szabadkai családot táplált ügyes kezének és főzőkanalának munkájaval. De egy szép reggelen arra ébredt az istenadta, hogy szivében valami forró anyag kavarog, akár csak rántást kevernének benne. Csakhogy, a ki a Kata szivének nyugalmát megzavarta, nem akart még tudni se róla, — ergó nem volt más hátra, mint a méreg. Megivott egy csésze kénsavas rézgáliczot. Csakhogy a sors könyvében nem oly korai halál van irva ő szakácsnéságának, mert az elöhivott körház-orvos megmentette őt az életnek és az ehező gyomroknak.

* **Hol akarják elfogni Maczonkát?** Nagyon leleményes a szabadkai rendőrség, a hivatalos útján termő babérok szedésében. Még megérjük, hogy a zomborit is utól éri valamikor. A mult napokban például folytonosan czirkáltak a „szab. kir. erély" szabadkai megtestesitői az ottani takarékpénztár körül, a hol az ügyészség helyiségei is vannak. De a lelkiismeretesen folytatott hivatalos ácsorgásnak titkát még felliter buczkásért sem lehetett megtudni a rend buzgó őreitől (másutt akár államtitkot is elárulnának 2 deczi karczosért, ha tudnának a szegény jámborok.) Végre is egy ügyes riporternek sikerült megtudni a dolog velejét, a mi áll pedig a következőkben: A szabadkai rendőrség egyik tisztviselőjének tudomására jutott, hogy a Geiger-féle betörési ügyben gyanusitott és szökésben levő Matzonka András jelentkezni akar az ügyészségnél. Hogy azonban a rendőrség is szerepet játszhasson az elfogásban, az épület összes bejáratait folügyelet alá vette s ha Maczonka az ügyészségnél önként jelentkezni kivánna, még az uteán fogják elcsipni s ők adják át az illetékes hatóságnak. — Milyen kitünő operette-szöveg válna ebből! „Maczonka-fogás" lenne a czime!

* **A felelős-őri intézmény** illusztrációjául. Okt. hó 31-én tartotta meg a zombori kir. törvényszék Kis Pakó Mihály hirhedt lökötő bünügyében a végtárgyalást. Nevezett vádlott 4 rendbeli lopással vádoltatott. Az egyik lopásra nézve Czrnakov másodrendü vádlott azt adja elő, hogy Kis Pakó Mihály őt az országuton találta s mint teljesen ismeretlen embert arra kérte föl, hogy őrizze addig kocsiját, lovait, mig ő a szomszédközségbe megy lovat lopni. Az ügyesz, dr. Dekker Gyula, azt a kérdést intézi erre a másodrendü vádlotthoz, hogy miként lehetséges az, hogy Kis Pakó Mihály, a ki őt állitólag nem ismerte, első találkozásra legott arra szólitotta volna föl, hogy vigyázzon lovaira, s azt is megmondta neki, hogy ő a szomszéd községbe megy lovat lopni? Czrnakov e kérdésre egész naivul azt felelé: **„Kérem azt hitte, hogy felelős őr vagyok."** — Ez a felelet a felelős őri intézményt fényes világitásba helyezi. Első rendü vádlottat különben a törvényszék 5 évi fegyházra, másodrendü vádlottat 1 évi fogházra itélte, mely itélet ellen a vádlott védője, dr. Molnár Gyula felebbezést jelentett be.

* **Nyilvános köszönet.** A zombori kaszinó-egyleti dalárda választmánya ezennel nyilvános köszönetet mond a dalárda kötelékébe nem tartozó mindazon igen tisztelt hölgyeknek és uraknak, kik a „Parasztkisasszony" népszinmü f. évi október hó 1-én rendezett előadásának sikerét közreműködésükkel előmozditani szivesek voltak; és pedig Városy László úrnak a rendezésért, Dalmay Janka, Kocsis Etelka, Pelikán Mariska és Thim Antonia kisasszonyoknak, valamint dr. Baloghy Ernő, Dekker József, Pelikán György, Riebel Károly, dr. Széchényi Tamás és Tessényi Oszkár uraknak az előadásban való részvételükért s Popovics Sebő úrnak a sugásért. Továbbá köszönetet mond Zombor sz. kir. város tanácsának a szinház ingyenes átengedéséért, Wolf Ida kisasszonynak, valamint Dekker József, dr. Lovászi Márton, dr. Széchényi Tamás és Városy László uraknak 1—1 frtnyi adományukért, s végre Torma József szabó urnak több öltözet pór-ruha ingyenes kölcsönadásáért. Zomborban, 1888. évi október hó 28-án, Pribil Ernő, a dalárda elnöke. Bieber Gyula, a dalárda titkára.

* **Az ágost. evang. hiveknek** tudomásul adatik, hogy november 4-én az e czélra kibérelt helyiségben istentisztelet fog megtartatni, melyre a tisztelt hivek ezennel meghivatnak. Korossy Emil. ág. ev. lelkész. Gallé Emil. egyházi felügyelő.

* **Tánciskola.** Herczenberger Sándor a vadászkürtben levő tánciskolájában hetenkint kétszer, u. m. szerdán és vasárnap kisebb próbát tart, melyre fölhivja a tánczkedvelő ifjúság figyelmét. Rendes tanitványokat bármikor elfogad.

* **Áthelyezés.** Blumenthal Gusztáv megyei közigazgatási joggyakornok hasonló minőségben az apatini szolgabirói hivatalhoz lett beosztva.

* **Választás.** Bácsujfalú község jegyzőjévé Pintérovich Jenő lett megválasztva.

* **Dal- és táncestély.** A zombori kaszinó-egyleti dalárda november hó 10-én tarja meg ez évi harmadik alapszabályszerü dal- és táncestélyét. Elháríthatlan akadályok miatt kellett e hó 3-áról 10-ére halasztani. A müsort, melybe Abt, Hotow és Huber Károly férfidalai, Brahmsnak egy hires dala, Lecovegnak egy gyönyörü kettősdala s még egy duo vagy trio vannak felvéve, — vasárnapi számukban közöljük.

* **Hirek a dalárdából** A zombori kaszinó-egyleti dalárda választmánya vasárnap tartott ülésében örvendetes tudomásul vette, hogy a „Paraszkisasszony" népszinmü f. évi október hó 1-én rendezett előadása 166 frt 3 kr. tiszta bevételt eredményezett. Ezt a pénzt „zongora-alap" cimen külön fogják kezelni, hogy idővel jó hangverseny-zongora beszerzésével rég érzett hiányt pótoljanak. Elhatározták, hogy a hagyományos Szilveszter-estélyt az idén is megtartják. Sajnálattal vette tudomásul a választmány, hogy Kalapsza Bella és Louganer Gizella kisasszonyok a működő tagok sorából kiléptek. Működő tagoknak felvették Thim Antonia kisasszonyt, meg Komlós Armin és Valentin Simon, kir. adótiszteket. Az Erkel Ferenczнek adandó nemzeti jutalom költségeire 10 forintot szavaztak meg.

CSARNOK.

Álom és Valóság.

(Humoreszk.)

Irta: Sirius.

Hol volt, hol nem volt, elég az hozzá, hogy volt egyszer az Alföldön — de nem ám Kecskemét — egy hirös város.

Ennek a hirös városnak a sok régiségei közt, volt egy régi takarékpénztára is.

Mi természetesebb, hogy ennek a takarékpénztárnak egy igazgatója is volt.

De volt ennek a takarékpénztárnak még egy „tüzmentesen finomitott lyukas subába csavart" éjjeli őre is (műnyelven: bakter), ki helyett, — ha úgy véletlenül „Morfeusz" karjai között pihente ki édes fáradalmait a pinczе ablakok vasrostélyai alatt, s elfeledte a „hic gallus cantans" módjára édes szavakban megdicsőiteni az éjfeli „tizenkettőt", — a nem „légmentesitett" suba alól „kolus fiai adtak zizegő hangjukkal kifejezést annak, hogy: Egek ura, tizenkettőt ütött az óra. — Vigyázatok tűzre, vizre, fávágóukra!"

Hát erről a bakterről és az ő viselt hös tetteiről szóljon a nóta.

Lantom zengedezz, Muzsám el ne hagyj!

* * *

Az élelmes takarékpénztári igazgató, ki a méhszorgalommal összekuporgatott „vitae condicio"-t (prózai nyelven: pénz) nem ugyan Harpagóként őrizte és nem is birt még egészen „Krözus" kincseivel, de azért mégis igen jó módnak örvendett, — éppen a legédesebb álmát aludta, puha fehér ágya hullámos redőin, úgy hajnal tájban.

Álom, álom . . . édes álom . . . Hajnalodott. A kakas éppen harmadszor szólt, midőn az igazgató úr édes álma még javában tartott. — És mily gyönyörü volt ez az álom?! . . .

Megjelentek előtte átlátszó fehér mezben a szárnyas angyalkák, tündéri arczaikról lesugárzott a mennyei fény és a bőség szarúját tartották az igazgató feje fölött, melyből a temérdek drága kincs úgy hullott alá, mint egy nyári záporeső.

Magától értetődik, hogy az angyalok mind bájos kisasszony-

kák voltak, mert régtől fogva meg vagyon az írva, angyalok csak „Éva“ maradékai lehetnek, mivel hogy hát „Ádám“ utódai kellenek a pokolnak — —fütőknek.

Az igazgazgató örömittasan kapkodta a drága kinceseket, miközben ujjai egy-egy angyalka hófehér szárnyait is végig simitották és rakta be a „Wertheim“ kasszába, hol azok már akkora „aranyhegygyé“ halmozódtak össze, mint a „Tátra.“

A bőség szarujából éppen a legutolsó kincset (gondolom egy magyar arany volt) szórták ki az angyalkák és egyben figyelmeztették az álomban szendergő igazgatót, (nekem megnyiltak volna a szemeim annyi sok szép asszony-angyal láttára) hogy azért el ne bizza magát, mert a földi javak mulandók, s egyedüli boldogságot csak a hetedik menyországban nyerhet egy halandó az angyalok fényes társaságában.

Midőn az igazgató ezen szives figyelmeztetést megakarta köszönni és álmos fejét felemelte, hogy a hozzá legközelebb simuló angyalka bársony-puha kacsóinak hófehér havára egy égető csókot nyomjon, — nagyot roppant az ágy és a zörej felébresztette isteni álmából. — Az angyalok eltüntek, a „Wertheim“ kassza, hová a tömérdek kincset már berakni vélte, nem volt többé az ágya mellett, s csupán csak az éjji lámpa pislogó világa vetett feléje és álmos szemeire néhány mélabús pillantást, mintha csak azt akarta volna mondani: Fordulj be jó uram és aludj tovább, hisz az egész csak hiú álom volt!“

De az igazgató — bár kissé boszankodott, hogy gyönyörü álmának selyem szálait nem fonhatta tovább, — nem hallgatott a pislogó lámpa csacsogására, hanem éber szemeit kimeresztve, figyelmes lőn a zörejre, mint amilyen figyelmes lenne most az országházban a regálé-megváltásáról szóló törvényjavaslatra meg Tisza Kálmán suttogó szavaira Göndöcs páter — — — — ha ott ülhetne.

Tudom, hogy mellét verve, elmondaná: „Valamint az örökké valóságnak nincs kezdete, úgy Tisza Kálmán finance-politikájának nincs vége. — Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa!“

Hanem hát — mint mondám — az igazgató figyelemre hegyezte hallszerveit.

S nem is csalatkozott meg úgy a zörej valóságában, mint az álmában. — Mert alig hallgatózott néhány pillanatig, egyremásra, hallotta a tompa ütések morajját, melyek úgy vonultak el lelki szemei előtt, mintha egy penzionált Krupp-ágyú bömbölő torkából szaladtak volna ki. — Nem is kis riadalom lehet az, ha úgy hajnaltájban egyszerre megüti álmos füleinket a: bum, bum, bum!

Azonnal tisztában volt magával, hogy itt egy hivatlan vendég üzi nem éppen tisztességes „erőlködéseit“. — Úgy tünt föl előtte, hogy a félelmes hangok csak madártávlatból jöhetnek.

Hogy az az udvariatlan „persóna“ valami akna-munkát végezhet és keresi a kincseket, mint egy jól kitanult bányász a föld gyomrában.

Talán éppen a pincezében kezdte meg gazdálkodó garázdálkodásait, hol a finom „somlai“ üvegek kinálgatják üditő tartalmukat ezüstös nyakukból?

Semmi kétség többé. — A moraj egyenesen alulról jön, mint valami aranybányából!

Az igazgató sietve ugrott fel meleg ágyából. Félve-remegve kapta le a feje fölött függő revolvert és — jobb gondolat hiányában — amit a félelem szült, — neki szaladt az utcai ablaknak és háromszor egymásután kilőtt az uteára, a levegőbe bele. Futtakóbi revelver zsurnaliszta még azt is hozzá kiáltotta volna, ily helyzetben, hogy: „Gevalt, Feuer . . . Haza ist rendetlen!“ (Wie's á wahr is.)

A lövéseket sokszorosan visszhangoztak a szomszéd házak mogorva falai és a nagy zajra, az éppen körjáraton lévő rendőrök pedig úgy, ahogy voltak, bugyogóban, plundrában, — ijedtökben a strózsákokat is nyakukra kapva — siettek a veszély színhelyére megmenteni a hazát.

Itt azután a félelemtől reszketö igazgató remegő hangon elmondotta a látottakat, akarom mondani a hallottakat, mert még eddig az álmán kivül egyebet nem látott, azt is csak álmában, és a városkának hős fogásokra mindenkor kész rendőrsége csakhamar meggyőződött arról, hogy itt legalább is egy „Csonka Bálint“-féle veszelyes betörővel lesz harca, ki az akna-munkát — nem törődve az utcán történtekkel, — mint megrögzött csirkefogó még mindig egykedvüen végezte lent a pincében.

A szemfüles rendőrség egyenesen a ház kapujának tartott. (Csodálatos, hogy megtalálta a sötétben.) — Az nyitott szárnyakkal készségesen szerénykedett előttük, nehogy a rendőr urak valamelyikének baja essék, a „túlbuzgóságban“.

A tárva-nyitva álló kapu elég „corpus delicti“ volt arra nézve, hogy a csend és rend (más szóval: a nyugalom) őreiben gyanút ébresszen, hogy itt valaki kétségtelenül iparkodik a takarékpénztár túltömött szekrényeit „balkézre“ (a tolvaj grammatikában egy műkifejezés) megkönnyiteni, nehogy a sok kék-zöld hasú bankó elrontsa a gyomrukat.

Azután mint a szélvész, rohantak a pincébe, melynek félig nyitott ajtószárnyai alatt keservesen pislogott a „tolvaj-lámpa“ szomorú világa. Ez is fogós bűnjel volt. Hát még maga a tolvaj?

— Megvagy kódis! — kiáltott föl egyszerre nagy garral az első rendőr ki a többiek bátoritására csupa ceriminálból egy töltheten szuronyos fegyvert is viselt.

— Hurrah! hangzott utána a pince torkából a többiek diesöitése úgy, hogy egy kemény fatuskó szive menten megrepedt. Pedig fából volt.

— Mars a dutyiba . . . mért, mert röndnek muszáju lönnyi!

Mily nagy volt azonban a meglepetésük, midőn a „pincében képzelt tolvaj“ — látva a különféle uniformsba bújtatott ember-tömeget — maga is „tolvajok“, „segitség“ kiáltással töltötte be a pince nyirkos levegőjét, hol őt ártatlan munkájában a gyanakvó rendőrök megzavarták.

Egy ideig azután hallotti csend uralkodott „Bachus“ birodalmában. A néma csendet csak a „tolvaj-lámpa“ apró sercegése törte meg, néha-néha; a kormos mécsbél lángnyelvei pedig „véres tekintetet“ vetettek a „v'rnélküli“ csatapiaczra, hol ártatlan gazdájuk fejszefegyverével iparkodott egy kemény fadarab szerelmes szivét meglágyitani.

Ennek a szerelmes szivnek a bánatos nyögései hangzottak föl az igazgató hálószobájába, hol nem sokkal az előtt, még égi angyalok fonták feje fölött a gyönyörü álom arany-koszorúját.

— Ez volt az álom.

— És tudod szives olvasóm, hogy ki volt az a „tolvaj“ — in spe?

— Nem.

— No hát megmondom.

— Nem éppen nagy filozófia árán kiderült, még pedig legott a pincében, hogy itt se csirkefogó, se tolvaj, se pedig „Csonka Bálint“-féle veszélyes betörő nem igyekszik a takarékpénztár aranybányáin „eret vágni“, (ez is tolvaj szó, ugy tudom őket, mintha magam is az lennék), hanem hát — szó ide, szó oda, — maga a bakter, ki a mellett, hogy bakter is volt, még a takarékpénztári igazgatónak rendszeresitett „udvari“ favágója is volt, igyekezett le ugy hajnal tájban, mikor már éji kötelességét elvégezte és a csirkefogók is aludni mentek, a takarékpánztár pincéjébe, hol a boros hordókon kivül még egy garmada tüzifa is alkalmatlankodott, hogy egyrészt megdermedt tagjait praktikus testmozgással fölmelegitse, másrészt meg, hogy a reggeli hávéhoz egy kis „aprólékot“ hasogasson . . .

* * *

Ezt a kis történetet élénk poharazás közt mesélik el bárkinek is, ki abban a hirös alföldi városkában megfordul, nekem is ott mondták el vig társaság közben és ha eszembe jut, mai napig is jó izűt nevetek azon, hogy miként fogtak bakterban — csizmadiát.

— Ez volt a valóság.

Hogy megtörtént-e igazán, mondja meg az Alföldi kis város. Nekem elmondták, — én — talán — elhiszem. Mert az irás is azt mondja, hogy: „Boldogok, akik hisznek, mert övék a menyeknek országa.“

Annyi igaz, hogy az óta az igazgatónak nincsenek álmai, a bakter-favágó meg csak azután megy most le a pincébe fát hasogatni, ha már biztosan tudja, hogy ártatlan munkájában más nem fogja háborgatni, mint a tüzes szemü Böske szakácsné, kinek a szivét ő is hamarabb és könnyebben tudja meglágyitani, mint egy otromba tuskóét. — (Sic!)

Szinház.

Szombaton, e hó 27-én, **Rip van Winkle**-t, Planquette R. operettejét adták.

A szép zenéjü mü előadását telt ház nézte végig s a szereplők nem egyszer nyilt jelenetben is tapsokat arattak. A czimszerepben Deák Pál művészi játéka és tiszta, érzéssel énekelt dalai művészi szinvonalra emelték alakitását.

Zombori Ilont is nagy rész illette meg az előadás sikeréből.

Aliszt a kis Nyiregyházi Rózsa mutatta be, a ki már valóban kész szinésznő. Oly energiával beszélt, akár csak egy tapasztalt szinésznő és korához képest nagyon is szépen énekelt.

Borsódiné (Katrina) nagy igyekezettel használta ki ezúttal szép tehetségét, ámbár igényeink még nagyobbak ő nála.

Moóri sokat is bolondozott, a mit mindenkor tapasztalunk nála, még ha nem is operettében játszik.

Ezúttal a szellemek kara határozottan rossz volt, a többi kardalok jól mentek.

Vasárnap okt. 28-án, Almásy Tihamér új bohózata, a **Szobacziczus** került szinre.

Az effélé értékü szindarabok gomba módra teremnek napjainkban, de hosszabb életü, mint a gomba, természetesen egy sem válik belőlük. Előadják egyszer, a közönség csupa kiváncsiságból megnézi, és azután feledve lesz örökre.

Almásy neve különben nem ismeretlen már a szinházlátogatók előtt, irt ő egy jó darabot is: a „Tót leány-t. Csakhogy újabb irőink rendszerint oda törekednek, hogy nevet szerezzenek maguknak s azután azt hiszik, hogy már ünnepelt költének maradnak; megirnak nagy műgonddal valamelyes darabot s ha az sikert arat, későbbi műveiket nagy sietséggel tákolják össze, üres, értéknélküli darabokat produkálnak, azt hivén, hogy az ismert név biztositja a sikert férczmunkájuk számára is. Igy dolgozik Almásy Tihamér is. A Szobacziczus határozottan ilyen elhamarkodott munka.

Magában a mü mesefolyásában mennyi az absurdum! Parádi Theofil, (Moóri) agglegény megkéri Tamburin Konrád vállfűzőgyáros (Tisztai) leányát (Tordai Mariska). Nina — igy hivják a leányt — nem szereti Parádit, de az öreg vállfűzőgyáros hozzá akarja erőltetni mindazonáltal, mert a befolyásos agglegény valami ordóczkát igért a leánya kezéért neki. Szeles Pista (Réthy) szereti Ninát, Nina meg őt, csokhogy erről az öregek tudni sem akarnak. Most egy különben erényes szobacziczus (Zombori Ilona), a ki közvetlenül az eljegyzés napján lép Tamburinék szolgálatába arra vállalkozik, hogy kisasszonyát megmenti Paráditól, a mi több furcsa jelenet szülőoka.

Parádinak a komoly házasulási szándékon kivül még az a hibája is van, hogy a szép szobacziczusba szerelmes. Ezt használja föl utóbbi arra, hogy az eljegyzést megakadályozza. Éppen az eljegyzés napján, sőt óráján van rendez-vousa Terka szobalánnyal. Az agglegény erősen udvarolgat, mig az ünnep vendégei hiába várják öt. A sötétben Parádi megöleli véletlenül a hiú Tamburinét is, a ki azt hiszi, hogy tulajdonkép őt és nem leányát szereti a leendő vőlegény.

Végre is kisül, hogy Parádinak van egy törvénytelen gyermeke, ő maga Ninát tartja annak, aki Tamburinéknak csak fogadott gyermekük. Ezért lemond róla, majd meg kitudódik, hogy maga a szobacziczus, végül pedig a valóság: hogy annak egy mostoha testvére a Parádi lánya. — Nina Szelesé lesz. Előbb azonban a vállfűzőgyáros jól kitombolja magát, féltékeny lévén feleségére; azt mesélték ugyanis neki, hogy az asszonyt szereti Parádi s az ártatlan ölelkezés is számitásból történt.

Az egész történet pedig a fölött fordul meg, hogy Parádi udvarolgat Terka szobacziczusnak, daczára annak, hogy eljegyzése a küszöbön állott. Leendő mennyasszonyához szivósan ragaszkodott, de másrészt nem átalotta az eljegyzésre kitűzött perczben is a szobaleánynál rejtőzni el. Maga tehát a bohózat egyik legfőbb alakja a valószinűségnek még csak az árnyékát is nélkülözi.

Operette-szöveget talán lehetett volna faragni a tárgyból, mert a zene pótolhatja a mese ürességét és feledtetheti a nézővel annak hibáit, de bohózatot akarni kifejteni ily magból határozottan elhibázott törekvés.

Hogy itt—ott a komikum egésszéges ere is fölcsillan a darabban, az kétségtelen, de magában véve az egyes jelenetek nem tehetik jóvá az egész sarkalatos hibáit.

Tamburin Konrád alakja meglehetősen jól van megteremtve, jelleme határozottan komikus. A felesége már tulzott operette-alak. Nina a szelid jólelkü leány is hü utánzata a természetesnek.

Különben nem igen van itt tere annak, hogy a szindarabokat apró részletekig boncolgassuk. Még a szereplőkről kell röviden megemlékeznünk.

Tisztai, az ordó után sóvárgó Tamburin, pompás alak volt, öntudattal használta ki a jó szerep előnyeit, a minthogy már megszoktuk Tisztainál.

Rózsáné a túlzott szerepben is túlozott.

Tordai Mariska most is elemében volt, életteljesen és őszintén játszott. Szerepének minden szavát átgondolva és átérezve ejtette ki.

A. Zzmbori Ilona eddigi sikereihez hű maradt most is. A „Donauwellen“ keringőt megujrázták s a művésznő ugyanesak belefáradhatott kétszeres eléneklésébe. Ezenkivül tetszett a „Bez tebe draga lyubezna“ kezdetü népdala is, melyet magyar fordításban énekelt.

Moóri rögtönzött élcei közül sok tetszett, de sok nem ért semmit. Kár olyan gyakran élni vele. Réthy és Deák Pál szintén jól játszottak s a gyenge darabban is jó alakitást mutattak be.

Hétfőn rendkivüli előadásul, félárakkal a **Rezervisták** került előadásra.

A földszint ezuttal szépen megtelt, de a páholyok üresen maradtak, alig 3—4 volt elfoglalva.

Az előadás ülönben egy szinvonalon állott a multkorival s nem tartjuk szükségesnek arról ujból részletesen emlékezni meg.

Kedden, okt. 30-án, a **Suhancz** került szinre telt ház előtt.

A Suhancz zenéjét a Királyfogás szerzője irta, Konti József és a mint kevés az eredetiség a Királyfogás zenéjében, úgy a Suhanczában is. Eltekintve ettől, élvezhető szép melodiák uralkodnak a mü egész folyamán, s nem egy részlete határozottan ki is emelkedik.

Szövege nem oly túlságosan bolondos, mint a legtöbb operetteé, de van benne ebből is. A suhancznak nevezett betüszedő, (műnyelven: szedőgyerek) alakja szinte regényesen van megalkotva; ő kikezd mindenkivel, kihivóan viselkedik, még a tábornokkal is, és annak fiát párbajra is akarja kihivni, pajtásai között is csintalan fiú. — De éppen ezen természetéből kifolyólag sikerül testvérének szerelmét, annak boldogságává tenni, azáltal, hogy kihivó föllépése Moren Emilt, a tábornok fiát, megszerezi neki.

A suhancznak nevezett Józsi szerepe Borsódiné Cornélnek idei legszebb sikereit szerezte meg. Eleven, fürge játéka egészen megfelelt a csintalan szedőgyerek természetének. Dalait meg folytonos taps kisérte az előadáson át. Ezzel csak a száraz tényt regisztráltuk, de nem mondtuk ki vele egyszersmind azt is, hogy a főszerep előadásához valamivel nagyobb igényeket is nem fűztünk volna, nevezetesen, hogy erőteljesebb hangot nem vártunk. Mert igaz, hogy Borsódinénak szép csengő hangja van, de néha gyengének bizonyúl. Általában véve azonban, a korrect, tiszta ének és a kiválóan találó játék (a mit még a kedves alak is emelt) megérdemelte a zajos tapsokat.

Mellette Bánházi Terézt kell fölemlitenünk (Eliz, Józsi testvére), a kinek szintén sok taps jutott ki; a szelid, jólelkü leányt már maszkirozásával is jól mutatta be. Éneke sosem hagyta cserben és különösen a Borsódinéval énekelt duói sikerültek.

Nyiregyházi Vilmos (Emil) is egészen elemében volt. Éneke a tőle hallottak legjobbjai közé tartozik és prózája is őszinte hangon szólt.

Moóri (Bizot, Eliz és Józsi gyámja) mérséklettel játszott és igy sikerült is teljesen alakitása.

Fekete túlzott alakja is jó volt; csak kár volt rögtönöznie, a mikor kitapsolták.

Moóriné, Tisztai és Belme Erzsi rövid szerepe is illettek az egész előadás összhangjába s a siker őket is megilleti.

Csügényi Vilmának nem volt hangja.

A kar kissé jobban összetanulhatta volna az éneket, mert itt-ott gyönge összhanggal ment.

*

A társulat egyik igazgatója, Borsódi Vilmos, a napokban Budapesten járt a repertoir kibővítése végett, s ez alkalommal a következő operetteket vásárolta meg: Böregér, Gasparone, Fecsegők, Angot, Eljegyzés lámpafénynél, Szerelmi varázsital, Giroflé-Girofla, Nap és Hold, Kisvárosi hirességek, Pipacsösz király, Arany pók, Tűzről pattant kisleány, XXII. Cactus és a Komédiás.

Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal, hogy külön meg ne emlékezzünk Borsódiról is, a kit a szinpadon ugyan soha nincs alkalmunk láthatni, de igen is meglátjuk mindenütt szorgalmas keze nyomát.

Az egész társulat anyagi és művészi vezetése az ő vállait terheli és e téren nem csekély buzgóságot és ügyességet is fejt ki. Az idény kezdetén a bérletgyűjtés, majd a műsor megállapitása a szerepek kiosztása, a tagok honorolása, a bevételek és kiadások nyilvántartása és a stb., stb., mind az ő működesi körébe vág. És a most, a midőn a társulat műsorát is kiegészitette, csak elismeréssel emlékezhetünk meg munkásságáról.

Menet-rend.

Érvényes 1888. évi október hó 1-étől.

Szeged—Szabadka.

Állomások	701. szem. v.	703. szem. v.	711. vegy. v.
N.-Várad indulás	—	—	9.26
Szeged „	7.50	11.44	8.50*
Horgos „	8.29	12.25	9.36*
Palics érkezik	9.04	1.00	10.15*
Palics indulás	9.06	1.02	10.17*
Szabadkára érkezés	9.24	1.20	10.36*

Szabadka—Szeged.

Állomások	712. vegy. v.	704. szem. v.	702. szem. v.
Szabadka indulás	5.35*	2.35	6.34*
Palics érkezés	5.54*	2.53	6.52*
Palics indulás	5.56*	2.55	6.53*
Horgos „	6.35	3.34	7.31*
Szeged érkezés	7.16	4.13	8.10*
N.-Várad „	6.50*	—	—

Szabadka—Eszék.

Állomások	812. vegy. v.	804. szem. v.	814 vegy. v.
Szabadka (vendéglő) indulás	5.40*	2.10	6.40*
Tavankut	6.15	2.35	7.20*
Bajmok	6.40	2.55	7.49*
Nemes-Militics	7.25	3.25	8.42*
Zombor	8.05	3.47	9.27*
Prigl. Szt.-Iván	8.36	4.08	10.02*
Szónta	8.55	4.22	10.24*
Gombos (vendéglő)	9.11	4.34	10.43*
Erdőd	10.40	5.25	11.43*
Dálya	11.29	5.39	3.07*
Dráva-Szarvas	11.50	5.56	3.30*
Eszék	12.21	6.18*	4.03*

Eszék—Szabadka.

Állomások	803. szem. v.	811. vegy. v.	815. vegy. v.
Eszék indulás	8.26	3.46	11.31*
Dráva-Szarvas	8.54	4.23	12.03*
Dálya indulás	9.15	5.08	3.38*
Erdőd érkezés	9.31	5.24	3.56*
Gombos indulás	10.21	6.24*	5.20*
Szónta	10.36	6.46*	5.39*
Prigl. Szt.-Iván	10.51	7.09*	5.59*
Zombor	11.19	8.10*	6.59
Nemes-Militics	11.35	8.38*	7.23
Bajmok	12.12	9.37*	8.10
Tavankut	12.30	10.02*	8.32
Szabadka érkezés	12.55	10.42*	9.05

A 803. sz. vonat csatlakozik Szabadkán Budapest, Belgrád, Baja és Szeged felé, 811. és 815. vonat csupán Budapest-felé.

Szabadka—Belgrád.

Állomások	502. kel. expr	506. szem. v.	504. gyors v.	512. omn. v.	vegy. v.
Szabadka indulás	8.54	1.46	6.24*	6.10	11.35*
Csantavér	Közl. minden pénteken	2.29	—	6.37	12.36*
Topolya		3.05	6.58*	7.02	1.22*
Hegyes Feketehegy		3.42	7.17*	7.26	2.10*
Verbász Kula		4.11	7.31*	7.49	2.52*
Ó-Kér		4.39	7.46*	8.11	3.32*
Kiszács		5.06	—	8.29	4.41*
Ujvidék (vendéglő)		5.55	8.23*	9.03	5.24*
Zimony érkezés		9.04*	9.55*	11.15	
Belgrád érkezés		—	10.10*	11.35	

A Budapestről Belgrád felé közlekedő vonatoknál az 512. számu vegyes vonat Szabadkától mint személyvonat közlekedik.

Belgrád—Szabadka.

Állomások	501. express	503. gyors v.	513. vegy. v.	507. szem. v.	vegy. v.
Belgrád indulás	2.30*	5.35*	5.55*	5.16	
Zimony indulás	2.44*	6.00	6.30	5.48	
Ujvidék „	4.16*	7.39	9.54	8.17*	10.56*
Kiszács	Közl. minden szombaton	—	10.30	8.40*	11.49*
Ó-Kér		8.10	10.57	8.58*	12.26*
Verbász Kula		8.25	11.30	9.21*	1.20*
Hegyes Feketehegy		8.39	11.55	9.39*	2.09*
Topolya		8.57	12.36	10.06*	3.05*
Csantavér		9.14	1.04	10.27*	3.43*
Szabadka érkezés	6.01	9.34	1.45	10.52*	4.35*

A Zimonyból Budapest felé közlekedő 513. sz. vonat Szabadkáig mint vegyes, onnét Budapestig mint személyvonat közlekedik, valamint az 507. sz. személy vonat Szabadkáról mint vegyes vonat közlekedik Budapest felé.

Megjegyzés: az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig terjedő éjjeli idő *-gal van jelölve.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

HIRDETÉSEK.

Nagyérdemű közönség!

Midőn vendéglői üzletemmel felhagyva, borkekereskedési és mészáros üzletemet megnyitandó, eddigi lakásomból saját házamba költözködöm, minden egyes igen tisztelt vendégemtől személyesen búcsút nem vehettem, elmulaszthatlan kedves kötelességemnek tekintem igen t. vendégeimnek irányomban tanusitott jó hajlamukért imitten őszinte köszönetemet nyilvánitani, és egyuttal magamat szives jó emlékükbe ajánlani.

Nagyrabecsült pártfogásukat továbbra is kérve, vagyok kiváló tisztelettel

készséges szolgájuk

Szabácsi Mihály.

„Az Anker“

élet- és járadék biztositó-társaság

vezérképviselőség: BUDAPEST, Deáktér 6. sz. saját ház „Ankerudvar“

A társaság minden az ember életbiztositására vonatkozó üzletekkel foglalkozik, u. m.: a) túlélési és kiházasitási biztositások; b) haláleseti biztositások; c) járadék biztositások.

Nyereményrészül fizetett a társaság a) haláleseti biztositások után az évi dij 25%-át; b) a túlélési és kiházasitási biztositások után átlag a biztositott tőkének 30%-át, s igy minden biztositott **1000** frt után tényleg **1300** frt fizettetett. 2—6

Részv.-tőke és biztositéki alap 1887. decz. hó 31-én frt 34.513.072.95

Az utolsó üzlet jelentés szerint a biztositási állomány 1887. decz. hó 31-én volt „ 163.330.602.42

tőke; és járadék „ 48.966.44

A társaság létezése óta haláleseti és kiházasitási biztositásokért 1887. decz. 31-ig kifizetett „ 58.929.495.40

Dijkönyvecskékkel és felvilágositással szolgál a vezérképviselőség Budapesten vagy a helyi ügynök.

Ő Felsége által **kitüntetve.** | **Kéretik** az egyedül helyes elnevezést | **7 arany- és érdem-érem.** Szétküldés 1887-ben **1 millió palaczk.**

FERENCZ JÓZSEF
KESERŰVIZ

Kis adagban hatásos, nem kellemetlen izü.
Dr. Korányi, tan.

használni. Raktárak mindenütt: A szétküldési igazgatóság: **Budapesten.**

Hatásosabb mint a többi budai vizek.
Dr. Gebhardt, tan.

Kapható Zomborban: Falcione G., Weidinger S. és Zs. és Sztrilich Zsigmond uraknál. 3—6

Figyelmeztetés.

Alólirott a t. közönségnek tudomására hozom, hogy **f. évi november hó 1-től** kezdve

műtermem fűtve leend

és hogy az általam felszerelt és rendezett kivilágitás mellett, **hideg és borult időben is** — a sikerről jótállva — akadálytalanul fényképezek.

Kérem a t. közönséget, hogy a **karácsonyi ajándéknak** szánt arczképekre magukat nálam jóval előbb előjegyeztessék. Mély tisztelettel

Stojanovits T.,
fényképész ZOMBORBAN.

1—3

Salgó-Tarjáni kőszénbánya részvénytársulat.

Salgó-Tarjáni
darabos- (tömör) és kocka-szén
háztartások számára

továbbá

AKNA-SZÉN GYÁRI CZÉLOKRA

kitünő minőségben és a legolcsóbb árak mellett szállittatik Budapesten, valamint minden vasuti állomásra. — Megrendelések Budapestre az igazgatósághoz (V. kerület, József-tér 14. szám alatt) intézendők és pontosan foganatositttatnak.

A Salgó-Tarjáni kőszénbánya részvény-társulat igazgatósága

5—10 **Budapest, V. kerület, József-tér 14. szám.**

Üzlethelyiség-változtatás.

Mély tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Trefort-utcza 218. sz. a., Falcione Lőrinc ur házában

Kollár József

czég alatt fennálló

könyv-, zenemű-, papirkereskedés- és könyvkötészetemet

Fő-utcza 99. szám alá, Szemző Gyula ur házába helyeztem át.

Ajánlom dusan berendezett **könyv-, zeneműkereskedésemet,** melyben a legujabb, valamint a régibb irodalmi munkák megszerezhetők.

Papir-, iró- és rajzszerkereskedésemet a legjobb minőségű árukkal láttam el, melyben mindig nagy készlet áll a t. c. közönség rendelkezésére.

Könyvkereskedésemmel kapcsolatban áll a modern igényeknek legjobban megfelelőleg berendezett **könyvkötészeti üzletem,** amely lehetővé teszi, hogy iskolai üzleti könyvek irodalmi és diszművek stb, tartós és izléses bekötését a legrövidebb idő alatt, a legolcsóbb árért eszközölhessem.

Legfőbb törekvésem leend gyors és pontos kiszolgálás által a t. közönség szives bizalmát megnyerni.

A n. é. közönség eddig irántam tanusitott szives pártfogását továbbra is kérve, maradtam

Zombor, 1888. november hóban.

kiváló tisztelettel

Kollár József,
könyvárus.

1—3

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.